

PLANISPHER
COPERNICANU
SIVE
TOTIUS UNIVERSI CR

Ex Hypothesi Copernicana in plano exhibitum.

Copernica-
num Mundi
Systema.

COPERNICANUM MUN-
DI SYSTEMA. Hic Typus Pla-
nisphe-
nicus exhibet, ac Hypothesin
eam *Ptolemaei*, & Peripateticorum
Dispositioni & Ordini, quo Magna
totius Universi Corpora digesserunt,
planè adversatur, quandoquidem
Terra loco, Solem in Universi cen-
tro locat, & Terræ mobili, circa
Solem, instar Planetæ, se circumvolventi, inter easdem
Stellas Erraticas, suum locum tribuit, ita ut Sol centri mun-
dus sustineatur, reliqua corpora omnia circa vassum suum
Corpus circumrotari videat, excepto solo Firmamento,
cum Stellis Fixis, quod omni motu carens, penitus immobi-
li circuitu Sphaerico, cetera corpora Universi cuncta, clau-
stris suis coëreere dicitur. Copernicanum Systema voca-
mus à *Copernico* non inventore, sed restauratore, qui Hy-
pothesin hanc à Veteribus, Peripateticorum sententia de
Mundanorum Corporum serie & ordine, adversantibus
Astronomis, & Philosophis profectam, ac sequutorum
seculorum oblivione sepultam restauravit, & ad Phæno-
menorum Coelestium demonstrationem, maiori facilitate
& aptitudine præditam; in usum revocavit. Quoad origi-
nem suam auctorem agnoscit *Pythagoram* Philosophum il-
lum celeberrimum, qui circa 578. ante *Christi* nativitatem
annum Crotoni in Italiâ docens Terram ex centro Uni-
versi ablegatam inter Planetas locavit, & Solem, in medi-
tullio totius Universi constitutum, in locum ipsius Terræ
repositit: Cuius Sententiam sequuti *Pythagoræ*, in primis
verò *Philolaus Crotoniata*, *Aristarchus Samius*, *Plato* in senec-
tute, & complures alii, licet fere omnes in mediâ Com-
page Creatâ Solem statuerint, tamen in omnibus non planè
concordes fuere, ut in præcedente descriptione indica-
vimus. Primas autem inter *Pythagoræ* tenuerunt didici
Astronomi, ut *Plutarchus lib. 3. cap. 13. in placitis Philo-
soph. & Archimedes in suo Arenario pag. 449.* testantur, post
quorum aetatem, Hypothesis hæc de motu Terræ circa So-
lem in medio Universo statutum, vilesceere sensim incepit,
& locum suum cessit illi alteri Hypothesi, Terram in me-
diâ Universi mole constituenti, & communis Sensus ex-
perientiam pluri facienti, quam ejusmodi dispositionem,
quæ incredibilis & absurda imperito Vulgo videtur. Alro
igitur silentio obruta jacuit usque ad *Nicolaum Copernicum*
Torunensem, Canonicum Warmiensem, qui anno *Christi*
1473. Torunii in Borussia natus, ac postea non modò va-
riarum artium & scientiarum doctrinâ imbutus, sed etiam
rerum Mathematicarum cognitione admirandâ præditus,
hypothesin dictam ex oblivionis cineribus non modò eruit,
sed etiam clariorem, ac diversis in locis, ubi opus erat,
perfectiorem reddidit. Etenim sepositis Homocentrico-
rum Auctoribus, & iis, qui aut suprà Stellas Affixas So-
lem extulerunt, aut solam ipsi Lunam subiecerunt, aut Er-
rantium Orbis variâ sedium commutatione variè transpo-
suerunt, accuratissimo examine duas præcipuè excussit sen-
tentias, quarum una *Martiano Capella*, altera *Apollonio Per-
geæ* attribuitur. Ille vestigiis *Aegyptiorum* & aliorum Ve-
terum, Sole inter Lunam Martemque constituto, Mer-
curium, Venereque circa illum, ut centrum proprio-
rum motuum, circumvchi, ac nunc suprà, nunc infrâ il-
lum apparere, nunc ad latera se conspiciendos exhibere,
Solem verò ipsum cum Marte, Jove, Saturno & Luna circa
Terram, ut centrum propriorum circumvchi, ferri arbi-
tratus est: Quod Systema in quo omnia corpora Coelestia

Tellurem pro centro habent, duobus Planetis, Solem pro ipso circa terram circumductis *desio suo Sphaerico pag. 9.* sibi an- *Systemate &c.* *Apollonius Pergæ* situm centrum, ceteros Pla- *dicæ suas revolutiones abfol-* *Solem ceteros Planetas quinq-* *nam circa tellurem, hujus urbi-* *tari dixit, cum quâ Opinione* *ximè congruit. Cum verò n-* *acutissimo Viro satisfaceret, ne* *Heraclidæ Pythagoræorum diff-* *medio derentæ motum tribuen-* *re posset, tandem ad illud Py-* *verfi Creati Systema animam a* *Phænomena Coelestia, facile* *monstranda sibi maxime satis* *câ, Multâ, inquit, & longâ obse-* *si reliquorum siderum errantia-* *nem circumferantur. & suppet-* *rotatione, non modo illorum Pl-* *& Siderum, atque Orbium omni-* *Cælum ipsum ita connectat, ut* *sponsi aliquâ, sine reliquarum pa-* *confusione.*

Hæc autem *Copernici* opinio
& Solis in medio Universo
manavit, variè à variis excep-
pro Hypothesi nudâ, sed cri-
rit, tamen ut Hypothesin nudâ
suppositam nonnulli dicere,
quentes:
Quid tum, si mihi Terra n-
Ac Cælum? Constat ea
Vulgo quidem imperitorum,
capere, & assequi non poter-
videbatur, sed etiam maxime
aliquem repertum esse, qui i-
rem tam incredibilem asserere
curatore iudicii examine rem-
aut eidem sententiæ subscriben-
aut suam authori verisimilitu-
gacis, & solertis hominis inge-
admirati sunt, quo systema ve-
nis tam appositè & congruè ac-
non tam ipsius, quam omni-
& ejusmodi virum exoptans,
logiam sine Hypothesibus tra-
quitur. *Ætate nostra Coperni-*
lum comparandus, sed in Astro-
quitate Hypothesium rejectâ, H-
vas, sed tamen admirabiles rev-
ex Astris, sed ex Terra motu der-
que utinam Copernicus in ipsa-
sibus constitutenda cogitationem
facilius ipsi fuisset Astrologiam
spontentem describere, quam G-
terram movere, ut ad Terra m-
mur. Quomodoocunque verò
na se habeat, magno certè ap-
Reipublicæ civibus recepta est
rum cœui mirificè placuerit,

Unde Co-
pernica-
num voca-
tur.

Ejus auctor
Pythago-
res.

Restaurator
Coperni-
cus.

Martiani
Capellæ o-
pinio.